

unesco

Latvijas
Nacionālā komisija

L'Oréal un UNESCO godina 21 izcilu zinātnieci Baltijā

Publicēts: 26.08.2022.

Zinātne

Aizritējusi pirmā *L'Oréal* un *UNESCO* Baltijas jauno talantu programmas *Sievietēm zinātnē* apbalvošanas ceremonija kopš pandēmijas sākuma. 23. augustā Rīgas Tehniskajā universitātē par viņu veikumu un ieguldījumu zinātnē, pētniecībā un inovācijās tika godinātas 2020, 2021. un 2022. gada uzvarētājas – 21 izcila zinātniece no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas. Programma *Sievietēm zinātnē* Latvijā darbojas kopš 2005. gada, Lietuvā un Igaunijā kopš 2017. gada, un tā tiek īstenota *L'Oréal Baltic*, zinātņu akadēmiju un UNESCO Nacionālo komisiju partnerībā.

Par izcilēm pētījumiem dzīvības un vides zinātņu, fizikālo, formālo, tehnoloģisko un inženierzinātņu jomās tika sumināta un apbalvota 21 talantīga pētniece no Baltijas. Katrs jaunais talants ir degsmes un apņēmības pilns rast risinājumus nozīmīgiem zinātnes izaicinājumiem, ar kuriem šodien saskaras visa pasaule. Ceremoniju, kurā tika atzinīgi novērtēti sieviešu unikālais ieguldījums zinātnē, vēroja Baltijas valstu izcilākie zinātnes pārstāvji, akadēmisko aprindu un viedokļu līderi.

"Pasaule saskaras ar nebijušiem izaicinājumiem: klimata pārmaiņām, resursu trūkumu, veselības riskiem un Covid-19 pandēmiju, kā arī daudzām citām pieaugošām problēmām. Šī ceremonija ir brīnišķīga iespēja apvienot visus talantus – 21 brīnišķīgu zinātnieci, apbalvojot par ieguldījumu zinātnē un novatoriskajā pētniecības darbā, kas piedāvā risinājumus dažādās jomās, lai padarītu mūsu nākotni labāku," norāda *L'Oréal* ģenerāldirektors Polijā un Baltijas valstīs Valērijs Gušērāns.

Visas zinātnieces, kuras tikušas atlasītas pēdējo trīs gadu laikā un saņēmušas *L'Oréal-UNESCO* jauno talantu programmas balvas, pierāda to, cik pārveidojoši ir viņu veiktie pētījumi šo problēmu risināšanā. Viena no viņām – Dr. Ieva Pliksiene, lietuviete, kurai *Sievietēm zinātnē* balva tika piešķirta 2021. gadā, – saņēmusi arī starptautisku atzīnību par Sars-CoV-2 proteīnu un specifisku antivielu mijiedarbības pētījumiem, izmantojot optiski akustisko biosensoru ģenerēšanu.

“Dzimumu līdztiesība un sieviešu kā iedvesmas avota atpazīstamība mūsdienās ir ļoti svarīga pasaules virzībai uz priekšu un lai iedvesmotu nākamās paaudzes, kas interesējas par zinātņi un domā par karjeru šajā nozarē. Visu jauno Baltijas talantu no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas vārdā vēlos pateikties *L'Oréal-UNESCO* Baltijas jauno talantu programmai *Sievietēm zinātnē* par mūsu izcilības zinātnē novērtēšanu un sabiedrības iepazīstināšanu ar mūsu darbiem. Šī balva mums ir svarīga, lai mēs sasniegtu savus karjeras mērķus, un tā dod mums pārliecību, ka esam uz pareizā ceļa, neskatoties uz visiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaramies. Turklāt tas ir svarīgi ne tikai mums, bet arī plašākai auditorijai, lai to pietuvinātu zinātnei,” saka Baltijas jauno talantu programmas *Sievietēm zinātnē* 2021. gada laureāte Dr. Ieva Plikusiene.

“Šajā nedēļā mums ir dubultu svētku reize, jo atzīmējam unikālās, mierīgās masu protesta akcijas Baltijas ceļš gadadienu. Baltijas ceļa unikalitāte slēpjas ne tikai spējā simboliski demonstrēt vienotību un apņemšanos būt brīviem savā izvēlē, bet arī spējā nostāties pret tumsu ar gaismu. Mūsu kopīgais uzdevums ir iet pa šo ceļu tālāk. Baltijas zinātnieču sumināšana ir vēl viens pieturas punkts kopīgajā, simboliskajā Baltijas ceļā, kuru vēl aizvien kopīgi turpinām iet, saudzējot brīvību. Jo zinātnes spēkos ir spēja tumsā nest zināšanu gaismu. Novēlu Baltijas pētniecēm turpināt iet savu ceļu tālāk, jo ceļš ir ne tikai horizontāls, kas savieno punktus un cilvēkus, tas ir arī vertikāls, kas saista domas, vēlmes un cerības,” saka UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre Baiba Moļņika.

Par programmu

Programmu Latvijā pirms 18 gadiem izveidoja programmas patronese Dr. Vaira Viķe-Freiberga, un kopš tā laika 54 Latvijas zinātnieces ir saņēmušas atzinību par ieguldījumu zinātnē. Jau sesto gadu pēc kārtas programma tiek īstenota arī Igaunijā un Lietuvā, kur par darbu zinātnē apbalvotas desmit zinātnieces no Lietuvas un desmit no Igaunijas.

Starptautiskā programma *Sievietēm zinātnē* tika aizsākta 1998. gadā. Kopš tā laika *L'Oréal* un Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (UNESCO) ir apņēmušas veicināt sieviešu skaita pieaugumu, kuras darbojas zinātniskajā pētniecībā. Tādēļ pēdējo 24 gadu laikā *L'Oréal* un UNESCO Baltijas jauno talantu programma *Sievietēm zinātnē* godina zinātnieces viņu galvenajos karjeras posmos, dodot nozīmīgu ieguldījumu zinātnes attīstībā, kā arī veicinot dzimumu vienlīdzību zinātnes jomā.

<https://www.unesco.lv/lv/jaunums/loreal-un-unesco-godina-21-izcilu-zinatnieci-baltija>